

REPUBLIKA SLOVENIJA

MINISTRSTVO ZA
ŠOLSTVO IN ŠPORT

**Ljudska univerza
Jesenice**

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

Izvajalec: **LJUDSKA UNIVERZA JESENICE**
Projekt: Center vseživljenjskega učenja Gorenjska

Točka vseživljenjskega učenja:

**Dom Dr. Janka Benedika Radovljica
Šercerjeva ulica 35
4240 Radovljica**

Gradivo za literarno delavnico

LINHARTOVA SOBA V MESTNEM MUZEJU RADOVLJICA

Pripravila: Nada Trošt

Radovljica, 19. maj 2010

Projekt financirata Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada ter Ministrstvo RS za šolstvo in šport. Projekt se izvaja v okviru **Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007-2013**, razvojne prioritete »**Razvoj človeških virov in vseživljenjskega učenja**« in prednostne usmeritve »**Izboljševanje kakovosti in učinkovitosti sistemov izobraževanja in usposabljanja**.«

LINHARTOVA SOBA V MESTNEM MUZEJU RADOVLJICA

Stalna razstava »Anton Tomaž Linhart (1756 – 1795), imenitnik evropejski«

Anton Tomaž Linhart je za Slovence prav tako pomemben, kot sta Mozart ali Schiller za Avstrijce oz. Nemce, in vsi trije za preteklo in tudi sedanjo duhovno podobo združujoče se Evrope. Za obeležitev 250-letnice Linhartovega rojstva so Slovenski gledališki muzej

in Muzeji radovljiške občine zastavili skupen projekt – postavitve stalne razstave o življenju in delu našega velikega razsvetljenca v I. nadstropju radovljiške (Thurnove) graščine. Že leta 1974 je bila na pobudo Slovenskega gledališkega muzeja v baročni radovljiški graščini postavljena Linhartova soba, ki pa jo je glede na zahteve obiskovalcev prerasel čas.

Njen temeljni namen je, da bi obiskovalcem omogočila identifikacijo s časom, v katerem je Linhart živel, torej z drugo polovico 18. stoletja, in z njegovim delom na področju dramatike in gledališča ter vseh drugih področjih, na katerih je Linhart tako uspešno deloval: pesništvo, zgodovinopisje, komponiranje, prevajanje, arhivarstvo, knjižničarstvo, šolstvo, uradništvo. Linhart je bil eden tistih razsvetljenih mož, ki so sredi stoletja svetlobe in razuma tudi na Slovenskem prižgali plamenici luči, ki osvetljuje še današnji čas – pa četudi se tega ne zavedamo dovolj!

Tako je temeljni cilj stalne razstave o »imenitniku evropejskem«, da na kar najbolj nazoren in zanimiv, a hkrati tudi z določenim »presežkom« zastavljen, četudi skrajno zgoščen način obudi tega »slovenskega meščana s plemiško vzgojo«, kot ga je poimenoval Filip Klana, ki je med Trubarjem in Prešernom najpomembnejši duh slovenske poti k samozavedanju in samoprepoznavanju kot naroda oziroma nacije. Linhart je namreč sredi druge polovice 18. stoletja postavil Slovence med evropske narode in kot dramatik ter zgodovinopisec postavil trdne temelje, na katerih smo Slovenci v naslednjih dveh stoletjih gradili svojo narodovo hišo.

Zaradi tega si razstava prizadeva prikazati »globalno« podobo 18. stoletja, stoletja luči in razuma, in znotraj tega vseevropskega »gibanj« tudi Linharta kot

popolnoma netipičnega Slovenca, ki pa je s svojim ravnanjem dokazal, da smo Slovenci odrasel evropski narod.

Kot strokovne podlage za zasnovo in izvedbo razstave so Slovenski gledališki muzej in Muzeji radovljiske občine v decembru 2005 izdali obširen, preko 600 strani obsegajoč zbornik, v katerem je 22 avtorjev na novo ocenilo pomen Linhartovega dela za Slovence.

Stalna razstava je s prepletanjem sodobnih in klasičnih muzeoloških metod zasnovana tridelno, in sicer, prvi del je naslovljen Svet in dom, drugi Zrela doba in tretji Linhart živi dalje.

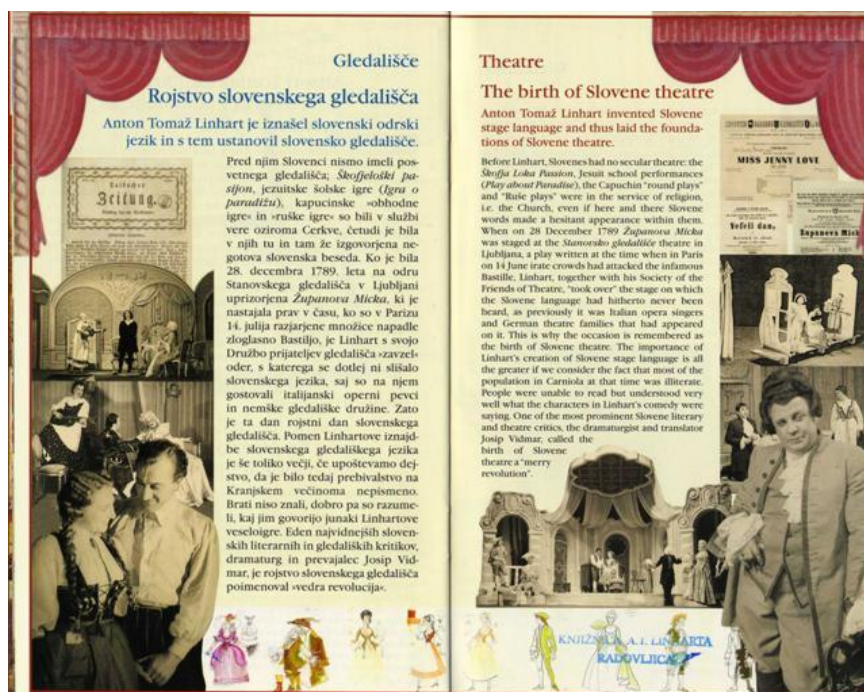

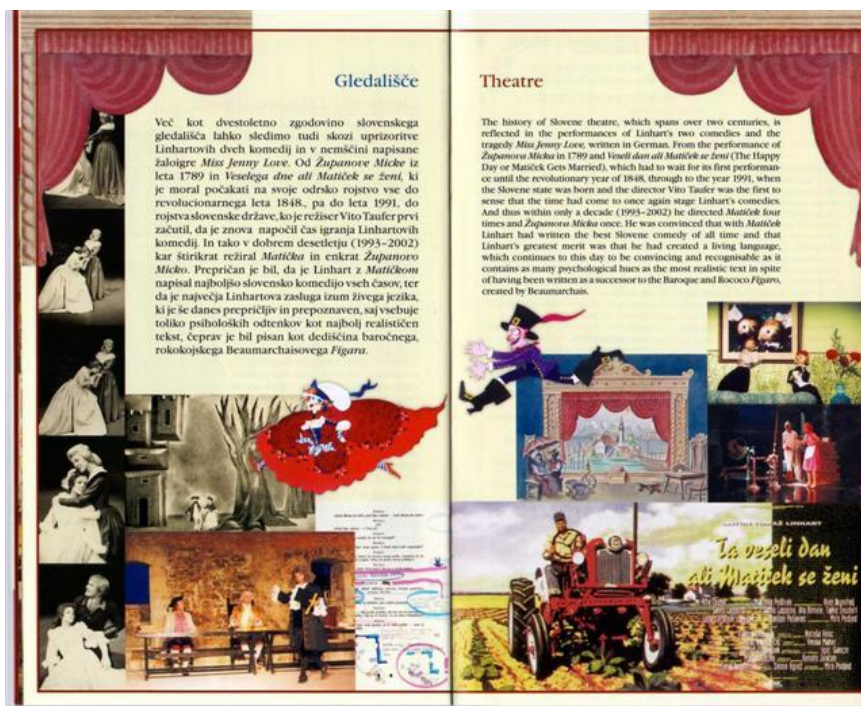
V prvem delu je prikazano 18. stoletje tako v Evropi kot na Slovenskem in znotraj viharnega in revolucionarnega stoletja Linhartovo mesto in njegovo evropsko in slovensko zaledje.

V drugem delu je razstava posvečena najbolj ustvarjalnim letom – med 1780 in 1795, ko so nastajala najpomembnejša Linhartova dela, s katerimi je postal tako oče slovenske dramatike in gledališča kot naš prvi zgodovinar. Ob tem pa še arhivar, knjižničar, šolski nadzornik in visok uradnik, tajnik deželnih stanov, ki je pisal spomenice na cesarski Dunaj.

V tretjem delu pa je prikazano Linhartovo gledališče, njegova v nemščini napisana viharška tragedija Miss Jenny Love ter obe komediji, Županova Micka ter Ta veseli dan ali Matiček se ženi, in slovensko gledališče v zadnjih dveh stoletjih kot Linhartovo izročilo.

Razstavo so zasnovali Verena Štekar Vidic, direktorica Muzejev radovljiške občine, in Ivo Svetina, direktor Slovenskega gledališkega muzeja, arhitekt Marijan Loboda in avtor celostne podobe Jurij Kocbek. Pri realizaciji razstave sodeluje še vrsta slovenskih muzejev, arhivov in sorodnih ustanov.

Radovljica je znano mesto na zgornjem Gorenjskem z dobro ohranjenim starim trškim jedrom s poznogotsko, renesančno in baročno podobo – skoraj takšno, kakršno je doživel pred 250-timi leti v njej rojeni Anton Tomaž Linhart. Po tem znamenitem Slovencu se Radovljica imenuje tudi Linhartovo mesto. Njegovo ime nosijo osnovna šola in knjižnica, gledališka hiša, glavni trg, pa manjši lokal, posvečenih mu je nekaj spomenikov. V želji, da bi Linharta in njegov čas bolje poznali in razumeli tako domačini kot turisti, ki obiskujejo radovljiške muzeje, so se Muzeji radovljiške občine odločili temu mestu, zlasti odkar se je iz njega umaknil avtomobilski promet, vdahnuti svojevrstno življenje z delavnicami in prireditvami, ki jih spodbuja domači muzej ob sodelovanju in s finančno podporo lokalne skupnosti, domačinov, raznih strokovnjakov. Muzeji radovljiške občine intenzivno raziskujejo Linhartovo dobo, podobo kraja, življenje, prebivalce, njihovo dejavnost in to poskušajo približati ljudem s predavanji, z razstavami, delavnicami in drugimi prireditvami.

Viri:

Zložanka Anton Tomaž Linhart - Muzeji radovljiške občine, Slovenski gledališki muzej
Internet
Fotografije str. 2 – Nada Trošt

Zbrala in pripravila:

Nada Trošt

maj 2010